

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN
SOPIMUSSARJA
ULKOVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2008

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2008

N:o 48—55

SISÄLLYS

N:o		Sivu
48	Laki terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	273
49	Tasavallan presidentin asetus terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	274
50	Laki rikoslain 34 a luvun muuttamisesta	298
51	Valtioneuvoston asetus rikoslain 34 a luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	300
52	Laki pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta	301
53	Valtioneuvoston asetus pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	302
54	Laki poliisilain 31 d §:n muuttamisesta	303
55	Valtioneuvoston asetus poliisilain 31 d §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	304

N:o 48

(Suomen säädöskokoelman n:o 1369/2007)

L a k i

terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Varsovassa 16 päivänä toukokuuta 2005 tehdyn terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

HE 81/2007
LaVM 9/2007
EV 107/2007

Ulkoasiainministeri *Ilkka Kanerva*

N:o 49

(Suomen säädöskokoelman n:o 231/2008)

Tasavallan presidentin asetus

terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 2008

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Terrorismin ennaltaehkäisystä Varsovassa 16 päivänä toukokuuta 2005 tehty Euroopan neuvoston yleissopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 4 päivänä joulukuuta 2007 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 21 päivänä joulukuuta 2007 ja jota koskeva hyväksymiskirja on talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan 17 päivänä tammikuuta 2008, tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Eu-

Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 2008

roopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annettu laki (1369/2007) tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

3 §

Yleissopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministerin sijainen

Pääministeri *Matti Vanhanen*

(Suomennos)

**TERRORISMIN ENNALTA-
EHKÄISYÄ KOSKEVA EUROOPAN
NEUVOSTON YLEISSOPIMUS**

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ja muut tämän yleissopimuksen allekirjoittajat, jotka ottavat huomioon, että Euroopan neuvoston päämääränä on suuremman yhtenäisyyden saavuttaminen sen jäsenten kesken;

tunnustavat, että yhteistyön vahvistaminen muiden tämän yleissopimuksen sopimuspuolten kanssa on arvokasta;

haluavat ryhtyä tehokkaisiin toimenpiteisiin ehkäistäkseen terrorismia sekä torjuakseen erityisesti julkista yllytystä terrorismirikoksiin sekä värväystä ja koulutusta terrorismiin;

ovat tietoisia terrorismirikosten lisääntymisen aiheuttamasta vakavasta huolesta sekä kasvavasta terrorismin uhasta;

ovat tietoisia terrorismista kärsivien ihmisten turvattomasta tilanteesta ja vahvistavat tässä yhteydessä voimakkaan myötätuntonsa terrorismin uhreille ja heidän perheilleen;

tunnustavat, että terrorismirikokset ja tässä yleissopimuksessa tarkoitetut rikokset eivät ole missään olosuhteissa hyväksyttäviä poliittisista, filosofisista, aatteellisista, rodullisista, etnisistä, uskonnollisista tai muista vastaavista syistä niiden tekijästä riippumatta, ja palauttavat mieleen kaikkien sopimuspuolten velvoitteen ehkäistä näitä rikoksia, ja jos niitä ei ole pystytty ehkäisemään, ryhtyä syytöksiin sekä varmistaa, että rikoksista on säädetty niiden vakavuuden mukaiset rangaistukset;

palauttavat mieleen tarpeen vahvistaa terrorismin vastaista taistelua ja vahvistavat, että kaikissa terrorismin ehkäisemiseksi ja torjumiseksi toteutettavissa toimenpiteissä on otettava huomioon oikeusvaltioperiaate ja demokratian arvot, ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä muut kansainvälisen oikeuden säännöt, mukaan luettuna soveltuvin osin kansainvälisen humanitaarisen oikeuden säännöt;

tunnustavat, että tämän yleissopimuksen tarkoituksena ei ole vaikuttaa vakiintuneisiin sananvapauden ja yhdistymisvapauden periaatteisiin;

palauttavat mieleen, että terroritekojen tarkoituksena on niiden luonteen tai asiayhtey-

**COUNCIL OF EUROPE CONVENTION
ON THE PREVENTION OF TERRORISM
WARSAW, 16.V.2005**

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Recognising the value of reinforcing co-operation with the other Parties to this Convention;

Wishing to take effective measures to prevent terrorism and to counter, in particular, public provocation to commit terrorist offences and recruitment and training for terrorism;

Aware of the grave concern caused by the increase in terrorist offences and the growing terrorist threat;

Aware of the precarious situation faced by those who suffer from terrorism, and in this connection reaffirming their profound solidarity with the victims of terrorism and their families;

Recognising that terrorist offences and the offences set forth in this Convention, by whoever perpetrated, are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature, and recalling the obligation of all Parties to prevent such offences and, if not prevented, to prosecute and ensure that they are punishable by penalties which take into account their grave nature;

Recalling the need to strengthen the fight against terrorism and reaffirming that all measures taken to prevent or suppress terrorist offences have to respect the rule of law and democratic values, human rights and fundamental freedoms as well as other provisions of international law, including, where applicable, international humanitarian law;

Recognising that this Convention is not intended to affect established principles relating to freedom of expression and freedom of association;

Recalling that acts of terrorism have the purpose by their nature or context to seriously

den perusteella vakavasti pelotella väestöä tai oikeudettomasti pakottaa hallitus tai kansainvälinen järjestö suorittamaan jokin toimi tai pidättäytymään jostakin toimesta taikka vakavasti horjuttaa tai tuhota maan tai kansainvälisen järjestön poliittisia, perustuslaillisia, taloudellisia tai yhteiskunnallisia perusrakenteita;

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Terminologia

1. Tässä yleissopimuksessa "terrorismirikoksella" tarkoitetaan kaikkia liitteessä lueteltujen sopimusten soveltamisalaan kuuluvia ja niiden määritelmien mukaisia rikoksia.

2. Sellainen valtio tai Euroopan yhteisö, joka ei ole jonkin liitteessä mainitun sopimuksen osapuoli, voi ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tallettaessaan antaa selityksen, jonka mukaan mainitun sopimuksen ei katsota sisältyvän liitteeseen, kun tätä yleissopimusta sovelletaan kyseisen sopimuspuolen osalta. Selityksen voimassaolo päättyy heti, kun mainittu sopimus tulee selityksen antaneen sopimuspuolen osalta voimaan, ja kyseinen sopimuspuoli ilmoittaa sopimuksen voimaantulosta Euroopan neuvoston pääsihteerille.

2 artikla

Tarkoitus

Tämän yleissopimuksen tarkoituksena on edistää sopimuspuolten pyrkimyksiä ehkäistä terrorismia ja sen kielteisiä vaikutuksia ihmisoikeuksien, erityisesti oikeuden elämään, täysimääräiseen nauttimiseen sekä kansallisiin toimenpitein että kansainvälisen yhteistyön avulla, ottaen asianmukaisesti huomioon sopimuspuolten välillä olemassa olevat ja sovellettavat monen- ja kahdenväliset sopimukset.

3 artikla

Kansalliset ennaltaehkäisevät toimenpiteet

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin erityisesti lainvalvontaviranomaisten ja muiden tahojen

intimidate a population or unduly compel a government or an international organisation to perform or abstain from performing any act or seriously destabilise or destroy the fundamental political, constitutional, economic or social structures of a country or an international organisation;

Have agreed as follows:

Article 1

Terminology

1 For the purposes of this Convention, "terrorist offence" means any of the offences within the scope of and as defined in one of the treaties listed in the Appendix.

2 On depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a State or the European Community which is not a party to a treaty listed in the Appendix may declare that, in the application of this Convention to the Party concerned, that treaty shall be deemed not to be included in the Appendix. This declaration shall cease to have effect as soon as the treaty enters into force for the Party having made such a declaration, which shall notify the Secretary General of the Council of Europe of this entry into force.

Article 2

Purpose

The purpose of the present Convention is to enhance the efforts of Parties in preventing terrorism and its negative effects on the full enjoyment of human rights, in particular the right to life, both by measures to be taken at national level and through international cooperation, with due regard to the existing applicable multilateral or bilateral treaties or agreements between the Parties.

Article 3

National prevention policies

1 Each Party shall take appropriate measures, particularly in the field of training of law enforcement authorities and other bodies,

koulutuksen alalla sekä muun koulutuksen, kulttuurin, tiedotuksen, joukkoviestinnän ja tietoisuuden lisäämisen aloilla, ehkäistäkseen terrorismirikoksia ja niiden kielteisiä vaikutuksia, kunnioittaen samalla ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen sisältyviä ihmisoikeusvelvoitteita siltä osin kuin näitä yleissopimuksia sovelletaan kyseisen sopimuspuolen osalta.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin parantaakseen ja kehittääkseen yhteistyötä kansallisten viranomaisten välillä, tarkoituksena ehkäistä terrorismirikoksia ja niiden kielteisiä vaikutuksia muun muassa:

- a) vaihtamalla tietoa;
- b) parantamalla ihmisten ja laitosten fyysistä suojaa;
- c) edistämällä koulutusta ja siviilivalmiussuunnittelua.

3. Kukin sopimuspuoli edistää suvaitsevaisuutta kannustamalla uskontojen ja kulttuurien väliseen keskusteluun, johon osallistuu tarvittaessa kansalaisjärjestöjä ja muita kansalaisyhteiskunnan edustajia, tarkoituksena ehkäistä terrorismirikosten tekoa edistäviä jännitteitä.

4. Kukin sopimuspuoli pyrkii edistämään yleistä tietoisuutta terrorismirikosten ja tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen rikosten olemassaolosta, syistä ja vakavuudesta sekä niiden aiheuttamasta uhasta ja harkitsee kansalaisten kannustamista antamaan toimivaltaisille viranomaisilleen tosiasiallista, erityistä apua, joka voi auttaa ehkäisemään terrorismirikoksia ja tässä yleissopimuksessa tarkoitettuja rikoksia.

4 artikla

Kansainvälinen yhteistyö terrorismin ennaltaehkäisyssä

Sopimuspuolet avustavat ja tukevat toisiaan tarvittaessa, ottaen toimintamahdollisuutensa asianmukaisesti huomioon, tarkoituksena parantaa toistensa valmiutta ehkäistä terrorismirikoksia, muun muassa vaihtamalla tietoja ja parhaita käytäntöjä sekä koulutuksen ja mui-

and in the fields of education, culture, information, media and public awareness raising, with a view to preventing terrorist offences and their negative effects while respecting human rights obligations as set forth in, where applicable to that Party, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the International Covenant on Civil and Political Rights, and other obligations under international law.

2 Each Party shall take such measures as may be necessary to improve and develop the cooperation among national authorities with a view to preventing terrorist offences and their negative effects by, inter alia:

- a) exchanging information;
- b) improving the physical protection of persons and facilities;
- c) enhancing training and coordination plans for civil emergencies.

3 Each Party shall promote tolerance by encouraging inter-religious and cross-cultural dialogue involving, where appropriate, non-governmental organisations and other elements of civil society with a view to preventing tensions that might contribute to the commission of terrorist offences.

4 Each Party shall endeavour to promote public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by terrorist offences and the offences set forth in this Convention and consider encouraging the public to provide factual, specific help to its competent authorities that may contribute to preventing terrorist offences and offences set forth in this Convention.

Article 4

International co-operation on prevention

Parties shall, as appropriate and with due regard to their capabilities, assist and support each other with a view to enhancing their capacity to prevent the commission of terrorist offences, including through exchange of information and best practices, as well as

den yhteisten ennaltaehkäisevien toimenpiteiden avulla.

through training and other joint efforts of a preventive character.

5 artikla

Article 5

Julkinen yllytys terrorismirikokseen

Public provocation to commit a terrorist offence

1. Tässä yleissopimuksessa "julkinen yllytys terrorismirikokseen" tarkoittaa sellaista viestin levittämistä yleisölle tai muuta yleiseen tietoisuuteen saattamista, jonka tarkoituksena on taivuttaa terrorismirikoksen tekemiseen ja joka aiheuttaa yhden tai useamman terrorismirikoksen vaaran, riippumatta siitä, sisältääkö viesti tällaisten rikosten, nimenomaista suosittamista.

1 For the purposes of this Convention, "public provocation to commit a terrorist offence" means the distribution, or otherwise making available, of a message to the public, with the intent to incite the commission of a terrorist offence, where such conduct, whether or not directly advocating terrorist offences, causes a danger that one or more such offences may be committed.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen 1 kappaleen määritelmän mukaisen oikeudenvastaisen ja tahallisen julkisen yllytyksen terrorismirikokseen valtiosisäisen lainsäädäntönsä nojalla rangaistavaksi teoksi.

2 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish public provocation to commit a terrorist offence, as defined in paragraph 1, when committed unlawfully and intentionally, as a criminal offence under its domestic law.

6 artikla

Article 6

Värväys terrorismiin

Recruitment for terrorism

1. Tässä yleissopimuksessa "värväys terrorismiin" tarkoittaa toisen henkilön taivuttamista tekemään terrorismirikos tai osallistumaan terrorismirikoksen tekoon taikka liittymään yhteenliittymään tai ryhmään tarkoituksena myötävaikuttaa siihen, että kyseinen yhteenliittymä tai ryhmä tekee yhden tai useamman terrorismirikoksen.

1 For the purposes of this Convention, "recruitment for terrorism" means to solicit another person to commit or participate in the commission of a terrorist offence, or to join an association or group, for the purpose of contributing to the commission of one or more terrorist offences by the association or the group.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen 1 kappaleen määritelmän mukaisen oikeudenvastaisen ja tahallisen värväyksen terrorismiin valtiosisäisen lainsäädäntönsä nojalla rangaistavaksi teoksi.

2 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish recruitment for terrorism, as defined in paragraph 1, when committed unlawfully and intentionally, as a criminal offence under its domestic law.

7 artikla

Article 7

Koulutus terrorismiin

Training for terrorism

1. Tässä yleissopimuksessa "koulutus terrorismiin" tarkoittaa ohjeiden antamista räjähteiden, ampuma-aseiden tai muiden aseiden taikka myrkyllisten tai haitallisten aineiden valmistuksessa tai käytössä tai muiden eri-

1 For the purposes of this Convention, "training for terrorism" means to provide instruction in the making or use of explosives, firearms or other weapons or noxious or hazardous substances, or in other specific meth-

tyisten menetelmien tai tekniikan käytössä, tarkoituksena tehdä terrorismirikos tai edistää terrorismirikoksen tekemistä ja tietoisena siitä, että opetettuja taitoja aiotaan käyttää kyseiseen tarkoitukseen.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen 1 kappaleen määritelmän mukaisen oikeudenvastaisen ja tahallisen koulutuksen terrorismiin valtionsisäisen lainsäädäntönsä nojalla rangaistavaksi teoksi.

8 artikla

Terrorismirikoksen täyttymisen merkityksetömyys

Teon katsominen tämän yleissopimuksen 5–7 artiklassa tarkoitetuksi rikokseksi ei edellytä, että terrorismirikos tosiasiallisesti tehdään.

9 artikla

Liitännäisrikokset

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen valtionsisäisen lainsäädäntönsä nojalla rangaistavaksi teoksi:

a) osallisuuden tekijäkumppanina tämän yleissopimuksen 5–7 artiklassa tarkoitettuun rikokseen;

b) muiden järjestämisen tai käskemisen tekemään tämän yleissopimuksen 5–7 artiklassa tarkoitettu rikos;

c) myötävaikuttamisen yhteisen päämäärän puolesta toimivan henkilöryhmän tekemään yhteen tai useampaan tämän yleissopimuksen 5–7 artiklassa tarkoitettuun rikokseen. Tällaisen myötävaikuttamisen tulee olla tahallista, ja:

i) sen tarkoituksena tulee olla ryhmän rikollisen toiminnan tai rikollisen päämäärän edistäminen silloin, kun tämän yleissopimuksen 5–7 artiklassa tarkoitettujen rikosten tekeminen on osa toimintaa tai päämäärää; tai

ii) sen tulee tapahtua tietoisena ryhmän aikomuksesta tehdä tämän yleissopimuksen 5–7 artiklassa tarkoitettu rikos.

2. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen tämän yleissopimuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitettujen teon yrityksen valtionsisäisen lainsäädäntönsä nojalla ja sen mukaisesti rangaistavaksi teoksi.

ods or techniques, for the purpose of carrying out or contributing to the commission of a terrorist offence, knowing that the skills provided are intended to be used for this purpose.

2 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish training for terrorism, as defined in paragraph 1, when committed unlawfully and intentionally, as a criminal offence under its domestic law.

Article 8

Irrelevance of the commission of a terrorist offence

For an act to constitute an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention, it shall not be necessary that a terrorist offence be actually committed.

Article 9

Ancillary offences

1 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law:

a) Participating as an accomplice in an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention;

b) Organising or directing others to commit an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention;

c) Contributing to the commission of one or more offences as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention by a group of persons acting with a common purpose. Such contribution shall be intentional and shall either:

i) be made with the aim of furthering the criminal activity or criminal purpose of the group, where such activity or purpose involves the commission of an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention; or

ii) be made in the knowledge of the intention of the group to commit an offence as set forth in Articles 5 to 7 of this Convention.

2 Each Party shall also adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under, and in accordance with, its domestic law the attempt to commit an offence as set forth in Articles 6 and 7 of this Convention.

10 artikla

Oikeushenkilön vastuu

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy oikeusperiaatteidensa mukaan tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen oikeushenkilön vastuusta, joka liittyy osallisuuteen tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettuun rikokseen.

2. Oikeushenkilön vastuu voi sopimuspuolten oikeusperiaatteiden mukaan olla luonteeltaan rikosoikeudellista, siviilioikeudellista tai hallinnollista.

3. Oikeushenkilön vastuu ei vaikuta rikoksen tehneen luonnollisen henkilön henkilökohtaiseen rikosoikeudelliseen vastuuseen.

11 artikla

Seuraamukset ja toimenpiteet

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin säätääkseen tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitetuista rikoksista tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat rangaistukset.

2. Aiemmat lainvoimaiset tuomiot, jotka on annettu muissa valtioissa tässä yleissopimuksessa tarkoitetuista rikoksista, voidaan ottaa huomioon valtionsisäisen lainsäädännön mukaista rangaistusta määrättäessä siinä määrin, kuin se on valtionsisäisen lainsäädännön mukaan mahdollista.

3. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että oikeushenkilöille, joilla on 10 artiklan mukainen vastuu, määrätään tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat rikosoikeudelliset tai muut seuraamukset, mukaan luettuna taloudelliset seuraamukset.

12 artikla

Ehdot ja takeet

1. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklan mukaisia rangaistussäännöksiä säädettäessä, täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa kunnioitetaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia

Article 10

Liability of legal entities

1 Each Party shall adopt such measures as may be necessary, in accordance with its legal principles, to establish the liability of legal entities for participation in the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention.

2 Subject to the legal principles of the Party, the liability of legal entities may be criminal, civil or administrative.

3 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.

Article 11

Sanctions and measures

1 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to make the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention punishable by effective, proportionate and dissuasive penalties.

2 Previous final convictions pronounced in foreign States for offences set forth in the present Convention may, to the extent permitted by domestic law, be taken into account for the purpose of determining the sentence in accordance with domestic law.

3 Each Party shall ensure that legal entities held liable in accordance with Article 10 are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 12

Conditions and safeguards

1 Each Party shall ensure that the establishment, implementation and application of the criminalisation under Articles 5 to 7 and 9 of this Convention are carried out while respecting human rights obligations, in particular the right to freedom of expression, freedom of association and freedom of religion,

oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen sekä muihin kansainvälisen oikeuden velvoitteisiin sisältyviä ihmisoikeusvelvoitteita, erityisesti sananvapauteen, yhdistymisvapauteen ja uskonnonvapauteen liittyviä velvoitteita, siltä osin kuin näitä sopimuksia ja velvoitteita sovelletaan kyseisen sopimuspuolen osalta.

2. Tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklan mukaisia rangaistussäännöksiä säädettäessä, täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa olisi lisäksi noudatettava suhteellisuusperiaatetta, ottaen huomioon säännösten oikeutetun päämäärän ja tarpeellisuuden demokraattisessa yhteiskunnassa, eikä tässä yhteydessä saisi esiintyä minkäänlaista mielivaltaista, syrjivää tai rasistista kohtelua.

13 artikla

Terrorismin uhreille annettava suojelu, korvaukset ja tuki

Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin suojellakseen ja tukeakseen alueellaan harjoitetun terrorismin uhreja. Näihin toimenpiteisiin voi sisältyä soveltuvien kansallisten järjestelmien ja valtionsisäisen lainsäädännön mukaan muun muassa terrorismin uhreille ja heidän lähimmille perheenjäsenilleen annettavaa taloudellista apua ja korvauksia.

14 artikla

Lainkäyttövalta

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen rikosten saattamiseksi lainkäyttövaltaansa, kun:

- a) rikos tehdään kyseisen sopimuspuolen alueella;
- b) rikos tehdään kyseisen sopimuspuolen lippua käyttävällä aluksella tai lentokoneessa, joka on rekisteröity kyseisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti;
- c) rikoksen tekee kyseisen sopimuspuolen kansalainen.

2. Kukin sopimuspuoli voi myös saattaa tässä yleissopimuksessa tarkoitetut rikokset lainkäyttövaltaansa, kun:

as set forth in, where applicable to that Party, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the International Covenant on Civil and Political Rights, and other obligations under international law.

2 The establishment, implementation and application of the criminalisation under Articles 5 to 7 and 9 of this Convention should furthermore be subject to the principle of proportionality, with respect to the legitimate aims pursued and to their necessity in a democratic society, and should exclude any form of arbitrariness or discriminatory or racist treatment.

Article 13

Protection, compensation and support for victims of terrorism

Each Party shall adopt such measures as may be necessary to protect and support the victims of terrorism that has been committed within its own territory. These measures may include, through the appropriate national schemes and subject to domestic legislation, inter alia, financial assistance and compensation for victims of terrorism and their close family members.

Article 14

Jurisdiction

1 Each Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in this Convention:

- a) when the offence is committed in the territory of that Party;
- b) when the offence is committed on board a ship flying the flag of that Party, or on board an aircraft registered under the laws of that Party;
- c) when the offence is committed by a national of that Party.

2 Each Party may also establish its jurisdiction over the offences set forth in this Convention:

a) rikoksen tarkoituksena tai seurauksena oli tämän yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettujen rikosten tekeminen kyseisen sopimuspuolen alueella tai tällaisen rikoksen kohdistaminen sen kansalaiseen;

b) rikoksen tarkoituksena tai seurauksena oli tämän yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettujen rikosten kohdistaminen kyseisen sopimuspuolen ulkomailla olevaan valtion tai hallituksen laitokseen, mukaan luettuna kyseisen sopimuspuolen diplomaatti- ja konsulitilat;

c) rikoksen tarkoituksena tai seurauksena oli tämän yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettujen rikosten tekeminen, ja rikos tehtiin tarkoituksena pakottaa kyseinen sopimuspuoli suorittamaan toimenpide tai pidättäytymään toimenpiteestä;

d) rikoksen tekee kansalaisuudeton henkilö, jonka kotipaikka on kyseisen sopimuspuolen alueella;

e) rikos tehdään lentokoneessa, jota kyseisen sopimuspuolen hallitus käyttää.

3. Kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen rikosten saattamiseksi lainkäyttövaltaansa silloin, kun rikoksesta epäilty on kyseisen sopimuspuolen alueella eikä se luovuta kyseistä henkilöä toiseen sopimuspuoleen, jolla on lainkäyttövalta sellaisen toimivaltasäännöksen perusteella, joka sisältyy myös luovuttamispyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädäntöön.

4. Tämä yleissopimus ei sulje pois mitään valtionsisäisen lainsäädännön mukaisesti harjoitettua rikosoikeudellista lainkäyttövaltaa.

5. Kun useampi kuin yksi sopimuspuoli katsoo tässä yleissopimuksessa tarkoitettua väitetyn rikoksen kuuluvan lainkäyttövaltaansa, kyseiset sopimuspuolet neuvottelevat tarvittaessa määrittääkseen, minkä sopimuspuolen lainkäyttövalta on syytetoimien kannalta tarkoituksenmukaisin.

15 artikla

Tutkintavelvollisuus

1. Saatuaan tiedon siitä, että tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen rikosten tehnyt tai sellaisesta rikoksesta epäilty henkilö voi olla sopimuspuolen alueella, sopimuspuoli ryhtyy

a) when the offence was directed towards or resulted in the carrying out of an offence referred to in Article 1 of this Convention, in the territory of or against a national of that Party;

b) when the offence was directed towards or resulted in the carrying out of an offence referred to in Article 1 of this Convention, against a State or government facility of that Party abroad, including diplomatic or consular premises of that Party;

c) when the offence was directed towards or resulted in an offence referred to in Article 1 of this Convention, committed in an attempt to compel that Party to do or abstain from doing any act;

d) when the offence is committed by a stateless person who has his or her habitual residence in the territory of that Party;

e) when the offence is committed on board an aircraft which is operated by the Government of that Party.

3 Each Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in this Convention in the case where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to a Party whose jurisdiction is based on a rule of jurisdiction existing equally in the law of the requested Party.

4 This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

5 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence set forth in this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

Article 15

Duty to investigate

1 Upon receiving information that a person who has committed or who is alleged to have committed an offence set forth in this Convention may be present in its territory, the

valtionsisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti tarvittaviin toimenpiteisiin tutkiakseen tiedonannossa mainitut tosiasiat.

2. Sopimuspuoli, jonka alueella rikoksenteijä tai rikoksesta epäilty on, ryhtyy valtionsisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen kyseisen henkilön läsnäolon syytteeseen asettamista tai rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista varten, kun sopimuspuoli on vakuuttunut siitä, että olosuhteet edellyttävät tätä.

3. Jokaisella, johon kohdistetaan 2 kappaleessa tarkoitettuja toimenpiteitä, on oikeus:

a) saada viipymättä yhteys lähimpään sen valtion asianmukaiseen edustajaan, jonka kansalainen hän on tai jolla muuten on oikeus suojella hänen oikeuksiaan tai, jos hän on kansalaisuudeton, sen valtion edustajaan, jossa hänellä on kotipaikka;

b) tavata kyseisen valtion edustaja;

c) saada tieto tämän kappaleen a ja b kohdan mukaisista oikeuksistaan.

4. Tämän artiklan 3 kappaleessa tarkoitettuja oikeuksia käytetään sen sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, jonka alueella rikoksenteijä tai rikoksesta epäilty on, kuitenkin sillä edellytyksellä, että nämä lait ja määräykset mahdollistavat 3 kappaleen mukaisten oikeuksien tarkoituksen täysimääräisen toteutumisen.

5. Tämän artiklan 3 ja 4 kappaleen määräykset eivät rajoita 14 artiklan 1 kappaleen c kohdan ja 2 kappaleen d kohdan mukaisesti lainkäyttövaltaansa käyttävän sopimuspuolen oikeutta pyytää Punaisen Ristin kansainvälistä komiteaa olemaan yhteydessä rikoksesta epäiltyyn ja tapaamaan hänet.

16 artikla

Yleissopimuksen soveltamatta jättäminen

Tätä yleissopimusta ei sovelleta, kun 5–7 tai 9 artiklan mukaisesti rangaistavaksi säädetty rikos tehdään yhden valtion alueella, rikoksesta epäilty on kyseisen valtion kansalainen ja tavataan sen alueella, eikä muulla valtiolla ole tämän yleissopimuksen 14 artiklan 1

Party concerned shall take such measures as may be necessary under its domestic law to investigate the facts contained in the information.

2 Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the Party in whose territory the offender or alleged offender is present shall take the appropriate measures under its domestic law so as to ensure that person's presence for the purpose of prosecution or extradition.

3 Any person in respect of whom the measures referred to in paragraph 2 are being taken shall be entitled to:

a) communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or which is otherwise entitled to protect that person's rights or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides;

b) be visited by a representative of that State;

c) be informed of that person's rights under subparagraphs a. and b.

4 The rights referred to in paragraph 3 shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the Party in the territory of which the offender or alleged offender is present, subject to the provision that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 are intended.

5 The provisions of paragraphs 3 and 4 shall be without prejudice to the right of any Party having a claim of jurisdiction in accordance with Article 14, paragraphs 1.c and 2.d to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

Article 16

Non application of the Convention

This Convention shall not apply where any of the offences established in accordance with Articles 5 to 7 and 9 is committed within a single State, the alleged offender is a national of that State and is present in the territory of that State, and no other State has a basis un-

tai 2 kappaleen nojalla perustetta käyttää lainkäyttövaltaansa. Tämän yleissopimuksen 17 ja 20–22 artiklan määräyksiä sovelletaan kuitenkin soveltuvin osin näihin tapauksiin.

der Article 14, paragraph 1 or 2 of this Convention, to exercise jurisdiction, it being understood that the provisions of Articles 17 and 20 to 22 of this Convention shall, as appropriate, apply in those cases.

17 artikla

Article 17

Kansainvälinen yhteistyö rikosoikeudellisissa asioissa

International co-operation in criminal matters

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen mahdollisimman laajaa apua tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinnan, niitä koskevan oikeudenkäynnin tai niiden johdosta tapahtuvan luovuttamisen yhteydessä, mukaan luettuna apu niiden hallussa olevan näissä menettelyissä tarvittavan todistusaineiston hankkimisessa.

1 Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal investigations or criminal or extradition proceedings in respect of the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention, including assistance in obtaining evidence in their possession necessary for the proceedings.

2. Sopimuspuolet hoitavat 1 kappaleen mukaiset velvoitteensa välillään voimassa olevien keskinäistä oikeusapua koskevien sopimusten mukaisesti. Sellaisen sopimuksen puuttuessa sopimuspuolet antavat toisilleen apua valtionsisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

2 Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 in conformity with any treaties or other agreements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or agreements, Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

3. Sopimuspuolet toimivat niin laajamittaisessa yhteistyössä kuin on asiaan liittyvien pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lakien, sopimusten ja järjestelyiden mukaisesti mahdollista rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin yhteydessä sellaisen rikoksen osalta, josta oikeushenkilö voidaan asettaa vastuuseen pyynnön esittäneessä sopimuspuolella tämän yleissopimuksen 10 artiklan mukaisesti.

3 Parties shall co-operate with each other to the fullest extent possible under relevant law, treaties, agreements and arrangements of the requested Party with respect to criminal investigations or proceedings in relation to the offences for which a legal entity may be held liable in accordance with Article 10 of this Convention in the requesting Party.

4. Kukin sopimuspuoli voi harkita ylimääräisten järjestelmien perustamista jakaakseen muiden sopimuspuolten kanssa tietoa tai todistusaineistoa, jota tarvitaan rikosoikeudellisen, siviilioikeudellisen tai hallinnollisen vastuun määrittämiseksi 10 artiklan mukaisesti.

4 Each Party may give consideration to establishing additional mechanisms to share with other Parties information or evidence needed to establish criminal, civil or administrative liability pursuant to Article 10.

18 artikla

Article 18

Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen tai syytetoimiin ryhtyminen

Extradite or prosecute

1. Sopimuspuolella, jonka alueella rikoksesta epäilty tavataan, on poikkeuksetta ja riippumatta siitä, tehtiinkö rikos sen alueella, velvollisuus saattaa asia viipymättä lainsäädäntönsä edellyttämässä järjestyksessä toimi-

1 The Party in the territory of which the alleged offender is present shall, when it has jurisdiction in accordance with Article 14, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or

valtaisten viranomaistensa käsiteltäväksi syytetoimia varten, kun sillä on 14 artiklan mukaisesti lainkäyttövalta eikä se luovuta kyseistä henkilöä. Nämä viranomaiset tekevät päätöksensä samalla tavalla kuin minkä tahansa vakavan rikoksen osalta tämän sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti.

2. Mikäli sopimuspuolella on sen valtionsäisen lainsäädännön nojalla oikeus rikoksen johdosta tai muuten luovuttaa oma kansalaisensa ainoastaan sillä ehdolla, että tämä henkilö palautetaan kyseiseen sopimuspuoleen suorittamaan rangaistus, joka on määrätty siinä oikeudenkäynnissä, jota varten henkilön luovuttamista pyydettiin, ja tämä sopimuspuoli ja luovuttamispyynnön esittänyt sopimuspuoli sopivat tästä mahdollisuudesta ja muista tarpeellisiksi katsomistaan ehdoista, tällainen ehdollinen luovuttaminen riittää vapauttamaan sopimuspuolen 1 kappaleessa tarkoitetusta velvoitteesta.

19 artikla

Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen

1. Tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettujen rikosten katsotaan sopimuspuolten välillä ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa voimassa olleissa rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevissa sopimuksissa kuuluvan rikoksiin, joiden johdosta rikoksenteikijä voidaan luovuttaa. Sopimuspuolet sisällyttävät sellaiset rikokset myöhemmin jokaiseen niiden välillä tehtävään rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevaan sopimukseen rikoksina, joiden johdosta rikoksenteikijä voidaan luovuttaa.

2. Jos sopimuspuoli, joka asettaa rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen ehdoksi sopimuksen voimassaolon, saa luovuttamispyynnön toiselta sopimuspuolelta, jonka kanssa sillä ei ole luovuttamissopimusta, pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi harkintansa mukaan katsoa tämän yleissopimuksen luovuttamisen oikeusperustaksi tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta. Luovuttaminen tapahtuu pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännössä määrättyjen muiden ehtojen mukaisesti.

not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that Party. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a serious nature under the law of that Party.

2 Whenever a Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceeding for which the extradition or surrender of the person was sought, and this Party and the Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms they may deem appropriate, such a conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 1.

Article 19

Extradition

1 The offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the Parties before the entry into force of this Convention. Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.

2 When a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, the requested Party may, if it so decides, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested Party.

3. Sopimuspuolet, jotka eivät aseta rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen ehdoksi sopimuksen olemassaoloa, tunnustavat keskenään tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitetut rikokset rikoksiksi, joiden johdosta rikoksentehtijä voidaan luovuttaa, luovuttamispyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännössä määrättyjen ehtojen mukaisesti.

4. Kun on kysymys rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta sopimuspuolten välillä, tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettuja rikoksia käsitellään tarvittaessa siten kuin ne olisi niiden tekopaikan lisäksi tehty myös niiden sopimuspuolten alueella, jotka ovat saattaneet ne lainkäyttövaltaansa 14 artiklan mukaisesti.

5. Kaikkien sopimuspuolten välisten rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien sopimusten määräykset, jotka koskevat tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettuja rikoksia, katsotaan muutetuksi sopimuspuolten välillä siltä osin kuin ne ovat ristiriidassa tämän yleissopimuksen kanssa.

20 artikla

Poliittista poikkeusta koskevan määräyksen soveltamatta jättäminen

1. Mitään tämän yleissopimuksen 5–7 ja 9 artiklassa tarkoitettuja rikoksista ei pidetä poliittisena rikoksena, poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena eikä poliittisista vaikuttimista tehtynä rikoksena päätettäessä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta tai keskinäisestä oikeusavusta. Tämän mukaisesti sellaiseen rikokseen perustuvaa luovuttamista tai keskinäistä oikeusapua koskevaa pyyntöä ei saa evätä pelkästään sillä perusteella, että se koskee poliittista rikosta, poliittiseen rikokseen liittyvää rikosta tai poliittisista vaikuttimista tehtyä rikosta.

2. Valtio tai Euroopan yhteisö voi tämän yleissopimuksen allekirjoittamisen tai ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tallettamisen yhteydessä antaa selityksen, jonka mukaan se varaa itselleen oikeuden olla soveltamatta tämän artiklan 1 kappaaleen määräyksiä jonkin tässä yleissopimuksessa tarkoitettujen rikosten johdosta tapahtuvaan luovuttamiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 23

3 Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognise the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested Party.

4 Where necessary, the offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention shall be treated, for the purposes of extradition between Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the Parties that have established jurisdiction in accordance with Article 14.

5 The provisions of all extradition treaties and agreements concluded between Parties in respect of offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention shall be deemed to be modified as between Parties to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 20

Exclusion of the political exception clause

1 None of the offences referred to in Articles 5 to 7 and 9 of this Convention, shall be regarded, for the purposes of extradition or mutual legal assistance, as a political offence, an offence connected with a political offence, or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such an offence may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

2 Without prejudice to the application of Articles 19 to 23 of the Vienna Convention on the Law of Treaties of 23 May 1969 to the other Articles of this Convention, any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession of the Convention, declare that it reserves the right to not apply paragraph 1 of this Article

päivänä toukokuuta 1969 tehdyn Wienin valtiotosopimusoikeutta koskevan yleissopimuksen 19–23 artiklan määräysten soveltamista muihin tämän yleissopimuksen artikloihin. Sopimuspuoli sitoutuu soveltamaan tällaista varaumaa tapauskohtaisesti ja asianmukaisesti perustellun päätöksen mukaisesti.

3. Sopimuspuoli voi perua kokonaan tai osittain 2 kappaleen mukaisesti tekemänsä varauman Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä, joka tulee voimaan sen vastaanottopäivänä.

4. Sopimuspuoli, joka on tehnyt tämän artiklan 2 kappaleen mukaisen varauman, ei voi vaatia tämän artiklan 1 kappaleen soveltamista muilta sopimuspuoilta. Jos kuitenkin kyseisen sopimuspuolen varauma on osittainen tai siihen liittyy ehtoja, se voi vaatia tämän artiklan soveltamista siltä osin kuin se on itse hyväksynyt artiklan.

5. Varauma on voimassa kolmen vuoden ajan siitä päivästä lukien, jona tämä yleissopimus on tullut varauman tehneen sopimuspuolen osalta voimaan. Varauma voidaan kuitenkin uudistaa samanpituiseksi ajaksi.

6. Euroopan neuvoston pääsihteeri antaa varauman tehneelle sopimuspuolelle ilmoituksen varauman voimassaolon päättymisestä kaksitoista kuukautta ennen sen voimassaolon päättämispäivää. Viimeistään kolme kuukautta ennen varauman voimassaolon päättymistä kyseinen sopimuspuoli ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille, pitääkö se varauksensa voimassa, muuttaako se varaumaa vai peruuttaako se varauman. Jos sopimuspuoli ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille pitävänsä varauman voimassa, se esittää perustelut voimassaolon jatkamiselle. Jos sopimuspuoli ei anna tällaista ilmoitusta, Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa kyseiselle sopimuspuolelle, että sen varauman voimassaoloa katsotaan jatkettun ilman eri toimenpiteitä kuudella kuukaudella. Jos kyseinen sopimuspuoli ei ilmoita aikomuksestaan pitää varaumansa voimassa tai muuttaa sitä ennen tämän ajan päättymistä, varauma raukeaa.

7. Jos sopimuspuoli ei varauman soveltamisen vuoksi luovuta henkilöä saatuaan tämän luovuttamispyynnön toiselta sopimuspuolelta, se saattaa asian poikkeuksetta ja viipymättä

as far as extradition in respect of an offence set forth in this Convention is concerned. The Party undertakes to apply this reservation on a case-by-case basis, through a duly reasoned decision.

3 Any Party may wholly or partly withdraw a reservation it has made in accordance with paragraph 2 by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe which shall become effective as from the date of its receipt.

4 A Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this Article may not claim the application of paragraph 1 of this Article by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of this Article in so far as it has itself accepted it.

5 The reservation shall be valid for a period of three years from the day of the entry into force of this Convention in respect of the Party concerned. However, such reservation may be renewed for periods of the same duration.

6 Twelve months before the date of expiry of the reservation, the Secretary General of the Council of Europe shall give notice of that expiry to the Party concerned. No later than three months before expiry, the Party shall notify the Secretary General of the Council of Europe that it is upholding, amending or withdrawing its reservation. Where a Party notifies the Secretary General of the Council of Europe that it is upholding its reservation, it shall provide an explanation of the grounds justifying its continuance. In the absence of notification by the Party concerned, the Secretary General of the Council of Europe shall inform that Party that its reservation is considered to have been extended automatically for a period of six months. Failure by the Party concerned to notify its intention to uphold or modify its reservation before the expiry of that period shall cause the reservation to lapse.

7 Where a Party does not extradite a person in application of this reservation, after receiving an extradition request from another Party, it shall submit the case, without exception

toimivaltaisten viranomaistensa käsiteltäväksi syytetoimia varten, jolleivät pyynnön esittänyt sopimuspuoli ja pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli toisin sovi. Nämä viranomaiset tekevät pyynnön vastaanottaneessa sopimuspuolessa suoritettavia syytetoimia koskevan päätöksensä samalla tavalla kuin minkä tahansa muun vakavan rikoksen osalta tämän sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti. Pynnön vastaanottanut sopimuspuoli antaa oikeudenkäynnin lopputuloksen viipymättä tiedoksi pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle ja Euroopan neuvoston pääsihteerille, joka välittää sen 30 artiklassa määrätyle sopimuspuolten konsultatiiviselle kokoukselle.

8. Päätös rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan pyynnön epäämisestä edellä tarkoitetun varauman nojalla annetaan viipymättä tiedoksi pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle. Jos asiaratkaisun sisältävää oikeuden päätöstä ei ole tehty 7 kappaleen mukaisesti kohtuullisen ajan kuluessa pyynnön vastaanottaneessa sopimuspuolessa, pyynnön esittänyt sopimuspuoli voi antaa asian tiedoksi Euroopan neuvoston pääsihteerille, joka saattaa sen 30 artiklassa määrätyn sopimuspuolten konsultatiivisen kokouksen käsiteltäväksi. Konsultatiivinen kokous käsittelee asian ja antaa lausuntonsa siitä, onko sopimuspuolen epäämispäätös tämän yleissopimuksen mukainen, ja saattaa lausunnon ministerikomitean käsiteltäväksi sitä koskevan päätöslauselman antamista varten. Tämän kappaleen mukaisia tehtäviä suoritettaessa ministerikomitean kokoonpano on rajoitettu tämän yleissopimuksen sopimuspuolina oleviin valtioihin.

21 artikla

Syrjintää koskeva lauseke

1. Tämän yleissopimuksen määräysten ei tulkita velvoittavan luovuttamaan henkilöä rikoksen johdosta tai antamaan keskinäistä oikeusapua, jos pyynnön vastaanottaneella sopimuspuolella on perusteltua syytä uskoa, että 5–7 tai 9 artiklassa tarkoitetun rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista tai tällaiseen rikokseen liittyvää keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön tarkoituksena on henkilön asettaminen syytteeseen tai rankai-

whatsoever and without undue delay, to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless the requesting Party and the requested Party agree otherwise. The competent authorities, for the purpose of prosecution in the requested Party, shall take their decision in the same manner as in the case of any offence of a grave nature under the law of that Party. The requested Party shall communicate, without undue delay, the final outcome of the proceedings to the requesting Party and to the Secretary General of the Council of Europe, who shall forward it to the Consultation of the Parties provided for in Article 30.

8 The decision to refuse the extradition request on the basis of this reservation shall be forwarded promptly to the requesting Party. If within a reasonable time no judicial decision on the merits has been taken in the requested Party according to paragraph 7, the requesting Party may communicate this fact to the Secretary General of the Council of Europe, who shall submit the matter to the Consultation of the Parties provided for in Article 30. This Consultation shall consider the matter and issue an opinion on the conformity of the refusal with the Convention and shall submit it to the Committee of Ministers for the purpose of issuing a declaration thereon. When performing its functions under this paragraph, the Committee of Ministers shall meet in its composition restricted to the States Parties.

Article 21

Discrimination clause

1 Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance, if the requested Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in Articles 5 to 7 and 9 or for mutual legal assistance with respect to such offences has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality,

seminen hänen rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, etnisen alkuperänsä tai poliittisen mielipiteensä vuoksi, tai jos pyynnön noudattaminen vaikeuttaisi kyseisen henkilön asemaa jostakin tällaisesta syystä.

2. Tämän yleissopimuksen määräysten ei tulkita velvoittavan luovuttamaan henkilöä rikoksen johdosta, jos luovuttamispyynnön kohteena oleva henkilö on vaarassa joutua kidutuksen tai epäinhimillisen tai halventavan kohtelun taikka rangaistuksen uhriksi.

3. Tämän yleissopimuksen määräysten ei myöskään tulkita velvoittavan luovuttamaan henkilöä rikoksen johdosta, jos luovuttamispyynnön kohteena oleva henkilö on vaarassa saada kuolemanrangaistuksen tai, kun elinkautinen vankeusrangaistus ei ole pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan mahdollinen, hän on vaarassa saada elinkautisen vankeusrangaistuksen ilman mahdollisuutta ehdonalaiseen vapauteen, jollei pyynnön vastaanottaneella sopimuspuolella ole sovellettavien rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien sopimusten nojalla velvoitetta luovuttamiseen siinä tapauksessa, että pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli katsoo pyynnön esittäneen sopimuspuolen antaneen riittävät takeet siitä, että rikoksentekijälle ei määrätä kuolemanrangaistusta tai että määrättyä kuolemanrangaistusta ei panna täytäntöön tai että kyseiselle henkilölle ei määrätä elinkautista vankeusrangaistusta ilman mahdollisuutta ehdonalaiseen vapauteen.

22 artikla

Oma-aloitteinen tietojen antaminen

1. Sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat ilman ennakkopyyntöä antaa toisen sopimuspuolen toimivaltaisille viranomaisille oman rikostutkintansa yhteydessä saatuja tietoja, jos ne katsovat, että näiden tietojen antaminen voi auttaa ne vastaanottavaa sopimuspuolta rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aloittamisessa tai edistämisessä tai että ne voivat johtaa kyseisen sopimuspuolen tämän yleissopimuksen mukaisesti esittämään pyyntöön, sanotun kuitenkin rajoittamatta tiedot antavien toimivaltaisten viranomaisten omaa rikostutkintaa tai oikeudenkäyntiä.

ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

2 Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the person who is the subject of the extradition request risks being exposed to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment.

3 Nothing in this Convention shall be interpreted either as imposing an obligation to extradite if the person who is the subject of the extradition request risks being exposed to the death penalty or, where the law of the requested Party does not allow for life imprisonment, to life imprisonment without the possibility of parole, unless under applicable extradition treaties the requested Party is under the obligation to extradite if the requesting Party gives such assurance as the requested Party considers sufficient that the death penalty will not be imposed or, where imposed, will not be carried out, or that the person concerned will not be subject to life imprisonment without the possibility of parole.

Article 22

Spontaneous information

1 Without prejudice to their own investigations or proceedings, the competent authorities of a Party may, without prior request, forward to the competent authorities of another Party information obtained within the framework of their own investigations, when they consider that the disclosure of such information might assist the Party receiving the information in initiating or carrying out investigations or proceedings, or might lead to a request by that Party under this Convention.

2. Tiedot antava sopimuspuoli voi valtion sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti asettaa tiedot vastaanottavalle sopimuspuolelle niiden käyttöä koskevia ehtoja.

3. Asetetut ehdot sitovat tiedot vastaanottavaa sopimuspuolta.

4. Sopimuspuoli voi kuitenkin milloin tahansa antaa Euroopan neuvoston pääsihteerille selityksen, jonka mukaan se varaa itselleen oikeuden olla noudattamatta tiedot antavan sopimuspuolen 2 kappaleen mukaisesti asettamia tietojen käyttöä koskevia ehtoja, jollei se saa etukäteen tietoa annettavien tietojen luonteesta ja suostu niiden toimittamiseen.

23 artikla

Allekirjoitus ja voimaantulo

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, Euroopan yhteisölle ja sopimuksen valmisteluun osallistuneille Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille.

2. Tämä yleissopimus ratifioidaan tai hyväksytään. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

3. Tämä yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kuusi allekirjoittajaa, joista vähintään neljä on Euroopan neuvoston jäsenvaltioita, on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 2 kappaleen määräysten mukaisesti.

4. Sellaisen allekirjoittajan osalta, joka ilmaisee myöhemmin suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi, se tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kyseinen allekirjoittaja on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 2 kappaleen määräysten mukaisesti.

24 artikla

Yleissopimukseen liittyminen

1. Tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen Euroopan neuvoston ministerikomitea, neuvoteltuaan yleissopimuksen sopimus-

2 The Party providing the information may, pursuant to its national law, impose conditions on the use of such information by the Party receiving the information.

3 The Party receiving the information shall be bound by those conditions.

4 However, any Party may, at any time, by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to be bound by the conditions imposed by the Party providing the information under paragraph 2 above, unless it receives prior notice of the nature of the information to be provided and agrees to its transmission.

Article 23

Signature and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the European Community and by non-member States which have participated in its elaboration.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which six Signatories, including at least four member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

4 In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

Article 24

Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting with and

puolten kanssa ja saatuaan näiden yksimielisen suostumuksen, voi kutsua Euroopan neuvoston ulkopuolisen valtion, joka ei ole osallistunut yleissopimuksen valmisteluun, liittymään siihen. Päätös tehdään Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kappaleen mukaisella enemmistöllä sekä niiden sopimuspuolten edustajien yksimielisellä päätöksellä, joilla on oikeus kuulua ministerikomiteaan.

2. Sellaisen valtion osalta, joka liittyy yleissopimukseen 1 kappaleen määräysten mukaisesti, yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona liittymiskirja on talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

25 artikla

Alueellinen soveltaminen

1. Allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa valtio tai Euroopan yhteisö voi määrittää alueen tai alueet, joihin yleissopimusta sovelletaan.

2. Sopimuspuoli voi myöhemmin Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä laajentaa tämän yleissopimuksen soveltamisen koskemaan myös muuta selityksessä mainittua aluetta. Sellaisen alueen osalta yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteeri on vastaanottanut selityksen.

3. Kahden edellisen kappaleen määräysten mukaisesti annetut selitykset voidaan minkä tahansa selityksessä mainitun alueen osalta peruuttaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Selityksen peruuttaminen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

26 artikla

Yleissopimuksen vaikutukset

1. Tämä yleissopimus täydentää sopimus-

obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, may invite any State which is not a member of the Council of Europe and which has not participated in its elaboration to accede to this convention. The decision shall be taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any State acceding to the convention under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 25

Territorial application

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 26

Effects of the Convention

1 The present Convention supplements ap-

puolten välillä sovellettavia monen- ja kahdenvälisiä sopimuksia, mukaan luettuna seuraavien Euroopan neuvoston sopimusten määräykset:

- Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva eurooppalainen yleissopimus, avattu allekirjoittamista varten Pariisissa 13 päivänä joulukuuta 1957 (ETS 24);

- Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus, avattu allekirjoittamista varten Strasbourgissa 20 päivänä huhtikuuta 1959 (ETS 30);

- Eurooppalainen yleissopimus terrorismin vastustamisesta, avattu allekirjoittamista varten Strasbourgissa 27 päivänä tammikuuta 1977 (ETS 90);

- Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirja, avattu allekirjoittamista varten Strasbourgissa 17 päivänä maaliskuuta 1978 (ETS 99);

- Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja, avattu allekirjoittamista varten Strasbourgissa 8 päivänä marraskuuta 2001 (ETS 182);

- Pöytäkirja terrorismin vastustamisesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen muuttamisesta, avattu allekirjoittamista varten Strasbourgissa 15 päivänä toukokuuta 2003 (ETS 190).

2. Jos kaksi tai useampia sopimuspuolia on jo tehnyt sopimuksen tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista asioista tai on muuten järjestänyt keskinäiset suhteensa niiden osalta taikka tekee niin myöhemmin, kyseisillä sopimuspuolilla on myös oikeus soveltaa kyseistä sopimusta tai järjestää suhteensa kyseisellä tavalla. Jos sopimuspuolet kuitenkin järjestävät suhteensa tähän yleissopimukseen sisältyvien asioiden osalta yleissopimuksen määräyksistä poikkeavalla tavalla, järjestelyn on oltava yleissopimuksen tavoitteiden ja periaatteiden mukainen.

3. Sopimuspuolet, jotka ovat Euroopan unionin jäseniä, soveltavat keskinäisissä suhteissaan yhteisön ja Euroopan unionin määräyksiä, jos kyseisestä aiheesta on annettu kyseisessä tapauksessa sovellettavia yhteisön tai Euroopan unionin määräyksiä, edellyttäen kuitenkin, että ne eivät ole tämän yleissopi-

plicable multilateral or bilateral treaties or agreements between the Parties, including the provisions of the following Council of Europe treaties:

- European Convention on Extradition, opened for signature, in Paris, on 13 December 1957 (ETS No. 24);

- European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature, in Strasbourg, on 20 April 1959 (ETS No. 30);

- European Convention on the Suppression of Terrorism, opened for signature, in Strasbourg, on 27 January 1977 (ETS No. 90);

- Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg on 17 March 1978 (ETS No. 99);

- Second Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, opened for signature in Strasbourg on 8 November 2001 (ETS No. 182);

- Protocol amending the European Convention on the Suppression of Terrorism, opened for signature in Strasbourg on 15 May 2003 (ETS No. 190).

2 If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty on the matters dealt with in this Convention or have otherwise established their relations on such matters, or should they in future do so, they shall also be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate those relations accordingly. However, where Parties establish their relations in respect of the matters dealt with in the present Convention other than as regulated therein, they shall do so in a manner that is not inconsistent with the Convention's objectives and principles.

3 Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and purpose of

muksen tarkoituksen ja päämäärän vastaisia eivätkä rajoita sen täysimittaista soveltamista muiden sopimuspuolten kanssa.

4. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät vaikuta sopimuspuolen ja yksittäisten henkilöiden muihin oikeuksiin, velvoitteisiin ja vastuuseen kansainvälisen oikeuden nojalla, mukaan luettuna kansainvälinen humanitaarinen oikeus.

5. Sellaiset asevoimien toimet aseellisen selkkauksen aikana, joihin sovelletaan kansainvälistä humanitaarista oikeutta, eivät niiden humanitaarisen oikeuden mukaisessa merkityksessä kuulu tämän yleissopimuksen soveltamisalaan, eivätkä sen soveltamisalaan kuulu myöskään sopimuspuolen puolustusvoimien toimet, joihin ne ovat ryhtyneet virkatehtäviensä hoidon yhteydessä, siltä osin kuin niihin sovelletaan muita kansainvälisen oikeuden sääntöjä.

27 artikla

Yleissopimuksen muutokset

1. Sopimuspuoli, Euroopan neuvoston ministeri komitea tai sopimuspuolten konsultatiivinen kokous voi ehdottaa muutosta tähän yleissopimukseen.

2. Euroopan neuvoston pääsihteeri antaa muutosehdotuksen tiedoksi sopimuspuolille.

3. Lisäksi sopimuspuolen tai ministeri komitean ehdottama muutos annetaan tiedoksi sopimuspuolten konsultatiiviselle kokoukselle, joka antaa ministeri komitealle lausuntonsa ehdotetusta muutoksesta.

4. Ministeri komitea käsittelee ehdotetun muutoksen ja sopimuspuolten konsultatiivisen kokouksen mahdollisesti antaman lausunnon ja voi hyväksyä muutoksen.

5. Ministeri komitean 4 kappaleen mukaisesti hyväksymän muutoksen teksti toimitetaan sopimuspuolille hyväksyntää varten.

6. Tämän artiklan 4 kappaleen mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet pääsihteerille hyväksyneensä sen.

the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties.

4 Nothing in this Convention shall affect other rights, obligations and responsibilities of a Party and individuals under international law, including international humanitarian law.

5 The activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, which are governed by that law, are not governed by this Convention, and the activities undertaken by military forces of a Party in the exercise of their official duties, inasmuch as they are governed by other rules of international law, are not governed by this Convention.

Article 27

Amendments to the Convention

1 Amendments to this Convention may be proposed by any Party, the Committee of Ministers of the Council of Europe or the Consultation of the Parties.

2 Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.

3 Moreover, any amendment proposed by a Party or the Committee of Ministers shall be communicated to the Consultation of the Parties, which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on the proposed amendment.

4 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and any opinion submitted by the Consultation of the Parties and may approve the amendment.

5 The text of any amendment approved by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 4 shall be forwarded to the Parties for acceptance.

6 Any amendment approved in accordance with paragraph 4 shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

28 artikla

Liitteen muuttaminen

1. Sopimuspuoli tai ministerikomitea voi ehdottaa muutosta tämän yleissopimuksen liitteen sisältämän sopimusluettelon päivittämiseksi. Nämä muutosehdotukset voivat koskea ainoastaan maailmanlaajuisia Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmän puitteissa tehtyjä sopimuksia, jotka koskevat nimenomaisesti kansainvälistä terrorismia ja jotka ovat tulleet voimaan. Euroopan neuvoston pääsihteeri antaa ehdotukset tiedoksi sopimuspuolille.

2. Neuvoteltuaan Euroopan neuvoston ulkopuolisten sopimuspuolten kanssa ministerikomitea voi hyväksyä ehdotetun muutoksen Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kohdassa määrätyllä enemmistöllä. Muutos tulee voimaan sen jälkeen, kun on kulunut yksi vuosi siitä päivästä, jona muutos on annettu tiedoksi sopimuspuolille. Tämän ajanjakson kuluessa sopimuspuoli voi ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille vastustavansa muutoksen voimaantuloa omalta osaltaan.

3. Jos yksi kolmasosa sopimuspuolista ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille vastustavansa muutoksen voimaantuloa, se ei tule voimaan.

4. Jos alle kolmasosa sopimuspuolista ilmoittaa vastustavansa muutoksen voimaantuloa, se tulee voimaan niiden sopimuspuolten osalta, jotka eivät ole ilmoittaneet vastustavansa sitä.

5. Kun muutos on tullut voimaan 2 kappaleen mukaisesti ja sopimuspuoli on ilmoittanut vastustavansa sen voimaantuloa, muutos tulee voimaan kyseisen sopimuspuolen osalta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen päivän jälkeen, jona se on ilmoittanut Euroopan neuvoston pääsihteerille hyväksyvänsä muutoksen.

29 artikla

Riitojenratkaisu

Jos sopimuspuolten välillä syntyy riita tämän yleissopimuksen tulkinnasta tai sovelta-

Article 28

Revision of the Appendix

1 In order to update the list of treaties in the Appendix, amendments may be proposed by any Party or by the Committee of Ministers. These proposals for amendment shall only concern universal treaties concluded within the United Nations system dealing specifically with international terrorism and having entered into force. They shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.

2 After having consulted the non-member Parties, the Committee of Ministers may adopt a proposed amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe. The amendment shall enter into force following the expiry of a period of one year after the date on which it has been forwarded to the Parties. During this period, any Party may notify the Secretary General of the Council of Europe of any objection to the entry into force of the amendment in respect of that Party.

3 If one third of the Parties notifies the Secretary General of the Council of Europe of an objection to the entry into force of the amendment, the amendment shall not enter into force.

4 If less than one third of the Parties notifies an objection, the amendment shall enter into force for those Parties which have not notified an objection.

5 Once an amendment has entered into force in accordance with paragraph 2 and a Party has notified an objection to it, this amendment shall come into force in respect of the Party concerned on the first day of the month following the date on which it notifies the Secretary General of the Council of Europe of its acceptance.

Article 29

Settlement of disputes

In the event of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this

misesta, ne pyrkivät ratkaisemaan riidan neuvotteluin tai käyttäen muuta valintansa mukaista rauhanomaista keinoa, mukaan luettuna riidan saattaminen välimiesoikeuteen, jonka päätökset sitovat riidan osapuolina olevia sopimuspuolia, tai kansainväliseen tuomioistuimeen kyseisten sopimuspuolten sopimuksen mukaisesti.

Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties to the dispute, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

30 artikla

Article 30

Sopimuspuolten konsultatiivinen kokous

Consultation of the Parties

1. Sopimuspuolet neuvottelevat määräajoin:

1 The Parties shall consult periodically with a view to:

a) tehdäkseen ehdotuksia tämän yleissopimuksen soveltamisen ja täytäntöönpanon helpottamiseksi ja tehostamiseksi, mukaan luettuna mahdollisten ongelmien ja tämän yleissopimuksen mukaisesti annettujen selitysten vaikutusten osoittaminen;

a) making proposals to facilitate or improve the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems and the effects of any declaration made under this Convention;

b) antaakseen lausuntonsa siitä, onko sen käsiteltäväksi 20 artiklan 8 kappaleen mukaisesti saatettu päätös rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan pyynnön epäämisestä tämän yleissopimuksen mukainen;

b) formulating its opinion on the conformity of a refusal to extradite which is referred to them in accordance with Article 20, paragraph 8;

c) tehdäkseen ehdotuksia tämän yleissopimuksen muuttamisesta 27 artiklan mukaisesti;

c) making proposals for the amendment of this Convention in accordance with Article 27;

d) antaakseen lausuntonsa tämän yleissopimuksen muuttamista koskevasta ehdotuksesta, joka sen käsiteltäväksi saatetaan 27 artiklan 3 kappaleen mukaisesti;

d) formulating their opinion on any proposal for the amendment of this Convention which is referred to them in accordance with Article 27, paragraph 3;

e) ilmaistakseen mielipiteensä tämän yleissopimuksen soveltamista koskevista kysymyksistä sekä helpottaakseen tietojenvaihtoa merkittävästä oikeudellisesta, poliittisesta tai teknologisesta kehityksestä.

e) expressing an opinion on any question concerning the application of this Convention and facilitating the exchange of information on significant legal, policy or technological developments.

2. Euroopan neuvoston pääsihteeri kutsuu sopimuspuolten konsultatiivisen kokouksen koolle aina, kun hän katsoo sen tarpeelliseksi, sekä joka tapauksessa silloin, kun sopimuspuolten enemmistö tai ministerineuvosto pyytää sen koolle kutsumista.

2 The Consultation of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe whenever he finds it necessary and in any case when a majority of the Parties or the Committee of Ministers request its convocation.

3. Euroopan neuvoston pääsihteeri avustaa sopimuspuolia niiden tämän artiklan mukaisien tehtävien hoidossa.

3 The Parties shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out their functions pursuant to this Article.

31 artikla

Article 31

Irtisanominen

Denunciation

1. Sopimuspuoli voi milloin tahansa irtisa-

1 Any Party may, at any time, denounce

noa tämän yleissopimuksen ilmoittamalla siitä Euroopan neuvoston pääsihteerille.

2. Irtonominen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

32 artikla

Ilmoitukset

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, Euroopan yhteisölle, tämän yleissopimuksen valmisteluun osallistuneille Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille sekä kaikille siihen liittyneille tai siihen liittymään kutsutuille valtioille:

- a) kaikista allekirjoituksista;
- b) kaikkien ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjojen tallettamisesta;
- c) kaikista tämän yleissopimuksen 23 artiklan mukaisista voimaantulopäivistä;
- d) kaikista 1 artiklan 2 kappaleen, 22 artiklan 4 kappaleen ja 25 artiklan mukaisista selityksistä;
- e) kaikista muista tähän yleissopimukseen liittyvistä toimituksista, ilmoituksista tai tiedonannoista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Varsovassa 16 päivänä toukokuuta 2005 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle, Euroopan yhteisölle, tämän yleissopimuksen valmisteluun osallistuneille Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille sekä valtioille, jotka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen.

this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 32

Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Community, the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention as well as any State which has acceded to, or has been invited to accede to, this Convention of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 23;
- d) any declaration made under Article 1, paragraph 2, 22, paragraph 4, and 25 ;
- e) any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Community, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to it.

Liite

1. Ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemistä koskeva yleissopimus, allekirjoitettu Haagissa 16 päivänä joulukuuta 1970;
2. Siviili-ilmailun turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskeva yleissopimus, tehty Montrealissa 23 päivänä syyskuuta 1971;
3. Kansainvälistä suojelua nauttivien henkilöitä vastaan, mukaan lukien diplomaattiset edustajat, kohdistuvien rikosten ehkäisemistä ja rankaisemista koskeva yleissopimus, hyväksytty New Yorkissa 14 päivänä joulukuuta 1973;
4. Kansainvälinen yleissopimus panttivankien ottamista vastaan, hyväksytty New Yorkissa 17 päivänä joulukuuta 1979;
5. Yleissopimus ydinaineiden turvajärjestelyjä koskevista toimista, hyväksytty Wienissä 3 päivänä maaliskuuta 1980;
6. Kansainväliseen siviili-ilmailuun käytettävillä lentoasemilla tapahtuvien laittomien väkivallanteikkojen ehkäisemistä koskeva lisäpöytäkirja, tehty Montrealissa 24 päivänä helmikuuta 1988;
7. Merenkulun turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskeva yleissopimus, tehty Roomassa 10 päivänä maaliskuuta 1988;
8. Mannerjalustalla sijaitsevien kiinteiden lauttojen turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskeva pöytäkirja, tehty Roomassa 10 päivänä maaliskuuta 1988;
9. Terrorististen pommi-iskujen torjumista koskeva kansainvälinen yleissopimus, hyväksytty New Yorkissa 15 päivänä joulukuuta 1997;
10. Terrorismin rahoituksen torjumista koskeva kansainvälinen yleissopimus, hyväksytty New Yorkissa 9 päivänä joulukuuta 1999.

Appendix

- 1 Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970;
- 2 Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation, concluded at Montreal on 23 September 1971;
- 3 Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against Internationally Protected Persons, Including Diplomatic Agents, adopted in New York on 14 December 1973;
- 4 International Convention Against the Taking of Hostages, adopted in New York on 17 December 1979;
- 5 Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, adopted in Vienna on 3 March 1980;
- 6 Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, done at Montreal on 24 February 1988;
- 7 Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, done at Rome on 10 March 1988;
- 8 Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, done at Rome on 10 March 1988;
- 9 International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings, adopted in New York on 15 December 1997;
- 10 International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, adopted in New York on 9 December 1999.

N:o 50

(Suomen säädöskokoelman n:o 1370/2007)

L a k i**rikoslain 34 a luvun muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 34 a luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta sekä 4 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 17/2003 ja 2 kohta laissa 531/2007 sekä 4 §:n 1 momentti laissa 832/2003, sekä *lisätään* 34 a lukuun uusi 4 a ja 4 b § seuraavasti:

34 a luku**Terrorismirikoksista****1 §***Terroristisessa tarkoituksessa tehdyt rikokset*

Joka terroristisessa tarkoituksessa siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vakavaa vahinkoa jollekin valtiolle tai kansainväliselle järjestölle, tekee

1) laittoman uhkauksen, perättömän vaarailmoituksen, 24 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun törkeän julkisrauhan rikkomisen tai 44 luvun 10 §:ssä tarkoitetun ydinenergian käyttörikoksen, on tuomittava vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kolmeksi vuodeksi,

2) tahallisen vaaran aiheuttamisen, tahallisen räjähdeterikoksen, vaarallisia esineitä koskevien säännösten rikkomisen tai 17 luvun 1 §:ssä tarkoitetun julkisen kehottamisen rikokseen, on tuomittava vankeuteen vähintään

neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi,

— — — — —

4 §*Terroristiryhmän toiminnan edistäminen*

Joka edistääkseen terroristiryhmän 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua rikollista toimintaa taikka tietoisena siitä, että hänen toimintansa edistää sitä,

1) varustaa tai yrittää varustaa terroristiryhmää räjähteillä, aseilla, ampumatarvikkeilla tai niiden valmistamiseen tarkoitetuilla aineilla tai tarvikkeilla taikka muilla vaarallisilla esineillä tai aineilla,

2) hankkii tai yrittää hankkia taikka luovuttaa terroristiryhmälle toimitiloja tai muita sen tarvitsemia tiloja taikka kulkuvälineitä tai muita ryhmän toiminnan kannalta erittäin tärkeitä välineitä,

3) hankkii tai yrittää hankkia tiedon, jonka tuleminen terroristiryhmän tietoon on omiaan

aiheuttamaan vakavaa vahinkoa valtiolle tai kansainväliselle järjestölle, taikka välittää, luovuttaa tai ilmaisee terroristiryhmälle sellaisen tiedon,

4) hoitaa terroristiryhmän tärkeitä taloudellisia asioita tai antaa ryhmän toiminnan kannalta erittäin tärkeitä taloudellisia tai oikeudellisia neuvoja tai

5) tekee 32 luvun 6 tai 7 §:ssä tarkoitetun rikoksen,

on tuomittava, jollei teko ole 1 tai 2 §:n mukaan rangaistava taikka siitä säädetä muualla laissa yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta, *terroristiryhmän toiminnan edistämisestä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksaksi vuodeksi.

4 a §

Koulutuksen antaminen terrorismin rikoksen tekemistä varten

Joka edistääkseen 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua rikollista toimintaa taikka tietoisena siitä, että hänen toimintansa edistää sitä, toimeenpanee, yrittää toimeenpanna tai antaa koulutusta räjähteiden, ampuma-aseiden tai muiden aseiden taikka myrkyllisten tai haitallisten aineiden valmistuksessa tai käytössä taikka muulla

vastaavalla tavalla toimeenpanee, yrittää toimeenpanna tai antaa koulutusta, on tuomittava, jollei teko ole 1 tai 2 §:n mukaan rangaistava taikka siitä säädetä muualla laissa yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta, *koulutuksen antamisesta terrorismin rikoksen tekemistä varten* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksaksi vuodeksi.

4 b §

Värväys terrorismin rikoksen tekemiseen

Joka edistääkseen 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua rikollista toimintaa taikka tietoisena siitä, että hänen toimintansa edistää sitä, perustaa tai organisoii terroristiryhmän taikka värvää tai yrittää värvätä väkeä terroristiryhmään tai muuten tekemään mainituissa pykälissä tarkoitetun terrorismin rikoksen, on tuomittava, jollei teko ole 1 tai 2 §:n mukaan rangaistava taikka siitä säädetä muualla laissa yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta, *värväyksestä terrorismin rikoksen tekemiseen* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksaksi vuodeksi.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Ilkka Kanerva*

N:o 51

(Suomen säädöskokoelman n:o 232/2008)

Valtioneuvoston asetus

rikoslain 34 a luvun muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön esittelystä, säädetään rikoslain 34 a luvun muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1370/2007) voimaantulosäännöksen nojalla:

1 §

Rikoslain 34 a luvun muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annettu laki (1370/2007) tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2008

Ulkoasiainministeri *Alexander Stubb*

Lähetystöneuvos Marja Lehto

N:o 52

(Suomen sädöskokoelman n:o 1371/2007)

Laki**pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 5 a luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohta, sellaisena kuin se on laissa 651/2004, seuraavasti:

5 a luku

Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen tarkkailu

2 §

Telekuuntelun edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

11) rikoslain 34 a luvun 1 §:n 1 momentin 2—7 kohdassa tai 2 momentissa tarkoitetusta terroristisessa tarkoituksessa tehdystä rikoksesta, terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta, terroristiryhmän johtamisesta, terroristiryhmän toiminnan edistämisestä, koulutuksen antamisesta terrorismirikoksen tekemistä varten, värväyksestä ter-

rorismirikoksen tekemiseen, terrorismin ra-

hoittamisesta,
 — — — — —
 rikoksen esitutkintaa toimittavalle viranomaiselle voidaan antaa lupa kuunnella ja tallentaa televiestejä, joita epäilty lähettää hallussaan olevasta tai oletettavasti muuten käyttämästään teleliittymästä, teleosoitteesta tai telepäätelaitteesta, taikka tällaiseen teleliittymään, teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen tulevia hänelle tarkoitettuja viestejä, jos saatavilla tiedoilla voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.
 — — — — —

— — — — —
 Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkoasiainministeri *Ilkka Kanerva*

N:o 53

(Suomen säädöskokoelman n:o 233/2008)

Valtioneuvoston asetus

pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön esittelystä, säädetään pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1371/2007) voimaantulosäännöksen nojalla:

1 §

Pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annettu laki (1371/2007) tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2008

Ulkoasiainministeri *Alexander Stubb*

Lähetystöneuvos Marja Lehto

N:o 54

(Suomen säädöskokoelman n:o 1372/2007)

L a k i**poliisilain 31 d §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 31 d §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 525/2005, seuraavasti:

31 d §*Telekuuntelun edellytykset*

Poliisimiehellä on oikeus rikoksen estämiseksi tai paljastamiseksi kohdistaa telekuuntelua henkilön hallussa olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttämäänsä teleliittymään, teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen, jos henkilön lausumien, uhkausten tai käyttäytymisen perusteella voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän rikoslain 34 a luvun 1 §:n 1 momentin 2—7 kohdassa tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun

terroristisessa tarkoituksessa tehtävään rikokseen, terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmisteluun, terroristiryhmän johtamiseen, terroristiryhmän toiminnan edistämiseen, koulutuksen antamiseen terrorismirikoksen tekemistä varten, värväykseen terrorismirikoksen tekemiseen tai terrorismin rahoittamiseen ja jos saatavilla tiedoilla voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen estämiseksi tai paljastamiseksi.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkoasiainministeri *Ilkka Kanerva*

N:o 55

(Suomen säädöskokoelman n:o 234/2008)

Valtioneuvoston asetus**poliisilain 31 d §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön esittelystä, säädetään poliisilain 31 d §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1372/2007) voimaantulosäännöksen nojalla:

1 §

Poliisilain 31 d §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2007 annettu laki (1372/2007) tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2008

Ulkoasiainministeri *Alexander Stubb*

Lähetystöneuvos Marja Lehto